

Informatiebericht SUA

Openbaar

Van	IND / SUA
Nummer & Titel	IB 2024/66 Wanneer toetsen aan verantwoordelijkheidscriteria 8 tot en met 11 van hoofdstuk III Dublinverordening bij een terugnamesituatie. Werkwijze n.a.v. HvJ EU arrest H. en R.
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Asiel themapagina's/Vw 30 Dublin
Relatie met	
Geldig vanaf	28-10-2024
Geldig tot en met	28-04-2025

Disclaimer

Een informatiebericht is een mededeling aan de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De informatieberichten zijn slechts tijdelijk van aard, en daarom is de geldigheidsduur beperkt. De informatieberichten helpen medewerkers van de IND om tijdig en op uniforme wijze in te spelen op actuele ontwikkelingen. In informatieberichten kan bijvoorbeeld aangegeven worden of er nieuw beleid komt, bijvoorbeeld n.a.v. een brief aan de Tweede Kamer, of dat een belangwekkende uitspraak is gedaan die nog bestudeerd wordt. Ook kan in informatieberichten aangegeven worden hoe moet worden gehandeld in afwachting van een werkinstructie of aanpassing van de beleidsregels die in de Vreemdelingencirculaire of Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap zijn opgenomen. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een informatiebericht af te wijken.

1. Aanleiding

Het Europese Hof van Justitie (hierna: HvJEU) heeft in het arrest van 2 april 2019 (C-582/17 en C-583/17)¹ antwoord gegeven op prejudiciële vragen die door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State zijn gesteld over de toepassing van de verantwoordelijkheidscriteria van hoofdstuk III van de Dublinverordening ((EU) nr. 604/2013 – hierna: Dvo). De vragen hadden o.a. betrekking op welke lidstaat belast is met het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming.

Dit informatiebericht is het vervolg op informatiebericht 2019/92. In dat informatiebericht is uitgewerkt wat de gevolgen zijn van bovengenoemd arrest en wat de nieuwe handelwijze is voor de uitvoering. In onderhavig informatiebericht wordt die werkwijze nogmaals in herinnering gebracht, en wordt tevens de meest recente uitspraak van de Afdeling over deze materie geduid².

2. Inhoud/Toelichting

In bovengenoemd arrest, en de uitspraak van de Afdeling van 31 oktober 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3672, die naar aanleiding van dat arrest is gedaan, is geoordeeld dat in het geval van een terugnamesituatie als bedoeld in de Dvo, de vreemdeling in Nederland in beginsel geen beroep kan doen op een bepaling uit hoofdstuk III van die verordening.

Op deze hoofdregel bestaat echter een uitzondering. Deze uitzondering kan zich voordoen als er sprake is van een situatie die valt onder artikel 20, vijfde lid Dvo, omdat de procedure tot het vaststellen van de verantwoordelijke lidstaat nog niet was afgerond. Nederland moet dan beoordelen of de vreemdeling

¹ ECLI:EU:C:2019:280 [CURIA - Documents \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/curia/doclist/curia/doclist.do?method=detailDoc&docid=861947)

² [ABRVs 1 mei 2024, ECLI:NL:RVS:2024:1812](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asiel/rapporten/2024/05/01/abrvs-1-mei-2024);

informatie heeft verstrekt waaruit duidelijk blijkt dat Nederland op basis van bepaalde bepalingen in hoofdstuk III Dvo- verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming. Als dat het geval is, kan de IND geen geldig terugnameverzoek indienen bij een andere lidstaat. Op grond van het beginsel van loyale samenwerking is die tweede (of volgende) lidstaat dan verplicht om zijn eigen verantwoordelijkheid te nemen.

Uit punt 83 van het arrest H. en R. en uit punt 98 van het arrest van 30 november 2023, in de gevoegde zaken CZA e.a., ECLI:EU:C:2023:934, en de uitspraak van de Afdeling van 1 mei 2024 volgt dat deze uitzondering alleen van toepassing is bij de in de artikelen 8 tot en met 10 van de Dublinverordening genoemde verantwoordelijkheidscriteria.

3. Hoe te handelen

De verschillende soorten claimverzoeken zijn in het volgende schema weergegeven:

	Is de verantwoordelijkheid door een andere lidstaat reeds vastgesteld?	
	NEE	JA
OVERNAME	Criteria Hoofdstuk III	Artikel 18, 1.a
TERUGNAME	Artikel 20, lid 5	Artikel 18, 1.b, c of d

Als blijkt dat Nederland niet de lidstaat is waar het verzoek om internationale bescherming voor het *eerst* is ingediend, is de werkwijze als volgt:

De IND claimt de vreemdeling op de lidstaat waar het verzoek om internationale bescherming voor het *eerst* is ingediend, op grond van artikel 20 lid 5 van de Dublinverordening, indien

A het verzoek om internationale bescherming in Nederland is ingediend binnen drie maanden na het verzoek om internationale bescherming in de eerste lidstaat

B én de verantwoordelijkheid door die eerste lidstaat nog niet is vastgesteld

Toelichting A: De termijn van 3 maanden wordt aangehouden omdat dit de maximale termijn betreft voor indiening van het overnameverzoek door de eerste lidstaat. Als de vreemdeling na deze termijn in Nederland asiel heeft aangevraagd, en er is daarvoor geen overnameverzoek van de eerste lidstaat, ontvangen, dan is de eerste lidstaat op grond van artikel 21, eerste lid, derde alinea, de verantwoordelijke lidstaat. De procedure tot bepaling van de verantwoordelijke lidstaat is dan al afgerond en van een artikel 20, vijfde lid, Dublinverordening situatie is dan geen sprake.

Toelichting B: Of de procedure tot vaststelling van de verantwoordelijke lidstaat door de eerste lidstaat al is afgerond kan blijken uit het feit dat er al aanvang is gemaakt met de inhoudelijke asielpcedure in die lidstaat, bijvoorbeeld doordat de vreemdeling al een gehoor heeft gehad over de reden voor zijn verzoek tot internationale bescherming. Er wordt geadviseerd om bij twijfel, of bij onvoldoende duidelijkheid, uit te gaan van de fictie dat de procedure tot vaststelling verantwoordelijke lidstaat nog niet is afgerond. In voorkomende gevallen kan navraag worden gedaan bij de eerste lidstaat of de verantwoordelijkheid al is vastgesteld. Er kan echter ook worden volstaan met het verzenden van een terugname verzoek op grond van artikel 20, vijfde lid, Dublinverordening. Het is

immers aan de aangezochte lidstaat om de gegevens te verifiëren en zijn verantwoordelijkheid te erkennen, ongeacht de grondslag van het claimverzoek. Dat het claimverzoek een andere grondslag voor de vaststelling van de verantwoordelijkheid vermeldt dan de grond waarop de eerste lidstaat zich uiteindelijk verantwoordelijk heeft geacht, maakt niet dat daarom geen sprake is van een geldig claimakkoord (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 24 augustus 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2289).

Als er moet worden geclaimd op artikel 20, vijfde lid, Dublinverordening, terwijl de IND , aan de hand van de criteria 8 tot en met 10 in hoofdstuk III van de Dublinverordening, heeft vastgesteld dat Nederland zelf de verantwoordelijke lidstaat is, dan wordt afgezien van een claimverzoek. Nederland stelt dan de andere lidstaat ervan op de hoogte dat Nederland de aanvraag in behandeling heeft genomen gelet op het arrest HenR zodat de eerste lidstaat weet dat zij niet verantwoordelijk zijn.

Schematisch ziet deze werkwijze er als volgt uit:

Is het verzoek in Nederland binnen drie maanden na het eerste verzoek om internationale bescherming ingediend?		
↓	↓	
Ja	Nee →	Dan is er geen sprake van een art 20, lid 5 situatie en kan er 'gewoon' geclaimd worden o.g.v. artikel 18 Dublinverordening
↓		
Heeft de eerste lidstaat de verantwoordelijkheid reeds vastgesteld?		
↓	↓	
Nee	Ja →	Dan is er geen sprake van een art 20, lid 5 situatie en kan er 'gewoon' geclaimd worden o.g.v. artikel 18 Dublinverordening.
↓		
Moet Nederland op grond van de verantwoordelijkheidscriteria 8 tot en met 10 zelf worden beschouwd als de verantwoordelijke lidstaat?		
↓	↓	
Nee	Ja →	Dan kan geen geldig terugnameverzoek worden ingediend. Nederland dient zijn eigen verantwoordelijkheid te erkennen en het verzoek zelf in behandeling te nemen.
↓		
Er dient een terugnameverzoek te worden verzonden op grond van artikel 20, lid 5 Dublinverordening.		

Wanneer de Nederlandse claimtermijn dreigt te verstrijken, kan de IND twee claimverzoeken verzenden als er sprake is van een artikel 20, vijfde lid, Dublinverordening situatie. De IND verzendt in dat geval, naast een artikel 20, lid 5 claim naar de lidstaat van eerste asielverzoek, tevens een 18 lid 1a- claim³ naar de andere lidstaat die een visum heeft afgegeven en/of waar de vreemdeling het Dublinrondgebied illegaal is ingereisd.

Dit om te voorkomen dat Nederland niet meer tijdig kan claimen op de lidstaat

³ Zie ook uitspraak RVS van 24 augustus 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:2289). In deze uitspraak gaat het om situaties waarin de eerste lidstaat al wel een akkoord heeft van de lidstaat die o.g.v. overname (criteria hoofdstuk III) verantwoordelijk is voor de vreemdeling, maar de vreemdeling nog niet is overgedragen waardoor hij/ zij feitelijk nog geen asielverzoek heeft ondertekend in die eerste lidstaat. In deze situaties claimt Nederland o.g.v. artikel 18 lid1a, gebruikmakend van het overnameformulier (en de daarbij behorende termijnen).

waarmee de lidstaat van het eerste asielverzoek in de tussentijd een claimakkoord van heeft ontvangen.

5. Afstemming

SUA, JZ ST en A&B (Dublin)